

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1992-1993

20 JULI 1993

Ontwerp van wet houdende wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen wat betreft de vrijwillige brandweerlieden

**VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER GARCIA**

De Commissie voor de Financien heeft het voorliggende ontwerp van wet besproken tijdens haar vergadering van dinsdag 20 juli 1993.

ALGEMENE BESPREKING

Een lid heeft een aantal bedenkingen bij dit ontwerp. Vooreerst wenst hij te weten wat de budgettaire weerslag van de maatregelen vervat in dit ontwerp is en welke compensatie de Regering voorziet voor het verlies aan inkomsten. Over hoeveel gevallen gaat het?

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: de heren Cooreman, voorzitter; De Grauwe, Deprez, Didden, Geens, Kenzeler, Leroy, Tavernier, Vancrombruggen, Van Thillo, van Weddingen en Garcia, rapporteur.

R. A 16361*Zie:***Gedr. St. van de Senaat:**

828-1 (1992-1993): Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1992-1993

20 JUILLET 1993

Projet de loi portant modification du Code des impôts sur les revenus en ce qui concerne les pompiers volontaires

**RAPPORT
FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES FINANCES
PAR M. GARCIA**

La Commission des Finances a discuté le présent projet de loi au cours de sa réunion du mardi 20 juillet 1993.

DISCUSSION GENERALE

Un commissaire formule une série de remarques relatives à ce projet. D'abord, il désire savoir quelle est l'incidence budgétaire des mesures que contient le projet en discussion et quelle compensation le Gouvernement prévoit pour la perte de recettes. De combien de cas s'agit-il?

Ont participé aux travaux de la commission:

Membres effectifs: MM. Cooreman, président; De Grauwe, Deprez, Didden, Geens, Kenzeler, Leroy, Tavernier, Vancrombruggen, Van Thillo, van Weddingen et Garcia, rapporteur.

R. A 16361*Voir:***Document du Sénat:**

828-1 (1992-1993): Projet transmis par la Chambre des représentants.

Op de vraag naar de budgettaire weerslag antwoordt de vertegenwoordiger van de Minister van Financiën dat deze wordt geraamd op 88 miljoen frank. Voor de berekening hiervan wordt uitgegaan van de hypothesen dat ongeveer de helft van de 11 500 vrijwillige brandweerlieden zullen genieten van de verhoging van de vrijstelling van 24 000 tot 60 000 frank op de hen toegekende vergoedingen en dat de betrokken vergoeding normaal belast zou worden tegen een gemiddelde aanslagvoet van 42,6 pct.

De vrijstelling die wordt opgetrokken tot 60 000 frank zal, ingevolge de indexatie, 66 000 frank bedragen voor het aanslagjaar 1993 (inkomsten van 1992).

Een lid rekent voor dat het gemiddeld fiscaal voordeel voor een vrijwillige brandweerman bijgevolg zowat 8 000 frank bedraagt.

Een commissielid meent te weten dat de vrijstelling reeds was opgetrokken tot 36 500 frank.

De vertegenwoordiger van de Minister stipt aan dat deze uitzonderlijke verhoging slechts voor 1 jaar gold. Nu wordt een wettelijke basis gegeven aan de vrijstelling van de aan de vrijwillige brandweerlieden toegekende vergoedingen.

Op de vraag van een lid, antwoordt een ander lid dat de fiscale vrijstelling van 24 000 frank reeds bestaat sinds 1979. Het lid meent dat de voorgestelde verhoging van deze vrijstelling tot 60 000 frank dan ook als een normale indexering kan worden beschouwd.

Een lid drukt de vrees uit dat in de toekomst een gelijkaardig wetsontwerp als het voorliggende steeds opnieuw aan het Parlement zal moeten voorgelegd worden om de vrijstelling voor de brandweerlieden aan de evolutie van het indexcijfer aan te passen.

De vertegenwoordiger van de Minister verklaart dat deze aanpassing aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk jaarlijks en gelijktijdig gebeurt ingevolge artikel 178 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992.

Een volgende spreker vraagt zich af of deze vergoeding ook niet gedeeltelijk vrijgesteld wordt van sociale bijdragen.

De vertegenwoordiger van de Minister meent dat inzake sociale bijdragen een vrijstelling tot 100 000 frank wordt toegekend.

Een commissielid merkt op dat de vrijwillige brandweerlieden eveneens een pensioen genieten. Geldt de fiscale vrijstelling ook voor dit pensioen? Tevens stipt spreker aan dat er blijkbaar geen compensatie voorzien is voor de inkomensderving van de overheid. Het lid vreest dat indien deze weg van vrijstellingen wordt opgegaan, ook massa's andere vrijwilligers in aanmerking moeten komen.

Le représentant du ministre des Finances répond à la question relative à l'incidence budgétaire que celle-ci est estimée à 88 millions de francs. Pour la calculer, on part de l'hypothèse selon laquelle la moitié environ des 11 500 pompiers volontaires bénéficieront de la majoration de l'exonération de 24 000 à 60 000 francs sur les allocations qui leur sont accordées et que l'allocation en question devrait normalement être imposée à un taux moyen de 42,6 p.c.

L'exonération, qui est portée à 60 000 francs, atteindra, à la suite de l'indexation, 66 000 francs pour l'exercice d'imposition 1993 (revenus de 1992).

Un commissaire calcule que, pour un pompier volontaire, l'avantage fiscal moyen s'élèvera donc à quelque 8 000 francs.

Un commissaire croit savoir que l'exonération avait déjà été portée à 36 500 francs.

Le représentant du ministre note que cette majoration exceptionnelle ne valait que pour un an. On donne maintenant un fondement légal à l'exonération des allocations accordées aux pompiers volontaires.

Un membre répond à une question posée par un collègue que l'exonération fiscale de 24 000 francs existe déjà depuis 1979. Il estime que la majoration proposée de cette exonération jusqu'à concurrence de 60 000 francs peut dès lors être considérée comme une indexation normale.

Un commissaire craint qu'à l'avenir, un projet de loi analogue à celui qui est en discussion ne doive chaque fois être représenté au Parlement pour adapter à l'évolution de l'indice des prix l'exonération dont bénéficient les pompiers.

Le représentant du ministre explique que cette adaptation à l'indice des prix à la consommation du Royaume se fait annuellement et simultanément, conformément à l'article 178 du Code des impôts sur les revenus 1992.

L'intervenant suivant se demande si cette allocation ne doit pas également être exonérée partiellement des cotisations sociales.

Le représentant du ministre pense qu'une exonération jusqu'à concurrence de 100 000 francs est accordée en matière de cotisations sociales.

Un commissaire fait observer que les pompiers volontaires bénéficient également d'une pension. L'exonération fiscale porte-t-elle aussi sur celle-ci? L'intervenant note par ailleurs qu'on n'a manifestement prévu aucune compensation pour la perte de revenus subie par les pouvoirs publics. Il craint que si l'on s'engage dans cette voie des exonérations, de nombreux autres volontaires ne doivent également être pris en compte.

Een ander lid is van oordeel dat de prestaties van vrijwillige brandweerlieden niet vergelijkbaar zijn met andere vrijwillige dienstverleningen. Brandweerlieden worden letterlijk het vuur ingejaagd. Hun werk is zeer zwaar en ontegensprekelijk gevaarlijk. Indien de formule van vrijwillige brandweerlieden niet zou bestaan, zou er zich hoogstwaarschijnlijk een probleem van aanwerving voordoen. De voorgestelde maatregel is dan ook verantwoord.

Een volgende spreker voegt hieraan toe dat de rekrutering van vrijwilligers voor de brandweer niet meer zo vlot verloopt als vroeger. In zijn gemeente werden gedurende drie opeenvolgende jaren aanwervingen voor vrijwillige brandweerlieden georganiseerd zonder dat het quantum werd bereikt. De verklaring hiervoor kan gezocht worden in het feit dat de vergoedingen veel te laag zijn. Indien de gemeenten zouden overgaan tot het oprichten van een beroeps-corps, dan zou dit een zeer dure aangelegenheid worden. Hij wijst er ook op dat de vrijwillige brandweerlieden vaak moeten trainen en veelvuldig prestaties verlenen, terwijl zij slechts een laag uurloon ontvangen. In sommige gevallen leiden de ontvangen vergoedingen echter tot overschrijdingen van inkomensgrenzen waardoor bepaalde toekenningen (zoals studiebeurzen voor scholieren en studenten) verloren gaan. Dit werkt uiteraard demotiverend voor de betrokkenen. Het lid onderstreept de verantwoordelijkheid van de gemeenschap en steunt het voorstel tot verhoging van de fiscale vrijstelling.

Meerdere leden van de Commissie sluiten zich hierbij aan. Een commissielid acht het zelfs niet nodig het thema van de compensatie aan te houden. Hij hecht evenwel veel belang aan het probleem van de verzekering, niet alleen met betrekking tot de vrijwillige brandweerlieden, maar voor alle vrijwilligers in het algemeen en ook voor het huispersoneel. Hij pleit voor een verplichte verzekering, aftrekbaar als bedrijfskost.

Volgens een lid verdient een behoorlijke verzekering van de vrijwillige en beroepsbrandweerlieden de voorkeur boven het toekennen van fiscale en parafiscale voordelen. Het lid bestempelt het voorliggende ontwerp van wet als een demagogische maatregel, zeker in een periode waarin iedereen protesteert tegen de fiscale uitgaven. Onze huidige hoge staatsschuld is immers veroorzaakt door honderden dergelijke maatregelen. Reeds in 1958 had de toenmalige Eerste Minister gewaarschuwd dat de belastingen zeer snel zouden oplopen van zodra de caritas wordt vervangen door vergoedingen. Dit fenomeen heeft zich ondertussen voorgedaan in het onderwijs, de ziekenhuizen, de bibliotheken, enz.

Een ander lid beklemtoont dat de maatregel precies is bedoeld om het vrijwilligerswerk in stand te houden. Hij meent dat een dergelijke maatregel noodza-

Un autre membre considère que les prestations des pompiers volontaires ne sont pas comparables à d'autres prestations de services volontaires. Les pompiers sont littéralement exposés aux flammes. Leur travail est très dur et incontestablement dangereux. Si la formule des pompiers volontaires n'existait pas, un problème de recrutement se poserait plus que probablement. La mesure proposée est donc justifiée.

L'intervenant suivant ajoute que le recrutement de volontaires pour les services de pompiers n'est plus aussi facile que par le passé. Dans sa commune, on a organisé des recrutements de pompiers volontaires pendant trois années consécutives sans que le nombre requis soit atteint. Cela peut s'expliquer par le fait que les allocations sont beaucoup trop basses. Si les communes procédaient à la création d'un corps professionnel, cela deviendrait une affaire très coûteuse. Il souligne également que les pompiers volontaires doivent s'entraîner souvent et exécutent des prestations fréquentes, alors qu'ils ne reçoivent qu'une rémunération horaire peu élevée. Dans certains cas, les allocations perçues entraînent toutefois le dépassement des plafonds de revenus, ce qui leur fait perdre le bénéfice de certaines allocations (telles les bourses d'études pour écoliers et étudiants). Il va de soi que cela démotive les intéressés. L'intervenant met l'accent sur la responsabilité de la collectivité et appuie la proposition de majoration de l'exonération fiscale.

Plusieurs membres de la commission abondent dans le même sens. Un commissaire estime qu'il n'est même pas nécessaire de retenir le thème de la compensation. Cependant, il accorde beaucoup d'importance au problème de l'assurance, en ce qui concerne non seulement les pompiers volontaires, mais tous les volontaires en général, ainsi que pour le personnel domestique. Il plaide pour une assurance obligatoire, déductible au titre de frais professionnels.

Selon un commissaire, une assurance convenable pour les pompiers volontaires et de carrière est préférable à l'octroi d'avantages fiscaux et parafiscaux. Il qualifie le projet de loi en discussion de mesure démagogique, surtout en cette période où tout le monde proteste contre les dépenses fiscales. En effet, si notre dette publique est actuellement aussi élevée, c'est à cause de centaines de mesures de ce genre. Dès 1958, le Premier ministre de l'époque avait prévenu que les impôts croîtraient très rapidement dès l'instant où le bénévolat serait remplacé par des allocations. Dans l'intervalle, ce phénomène s'est produit dans l'enseignement, les hôpitaux, les bibliothèques, etc.

Un autre membre souligne que la mesure vise précisément à maintenir le volontariat. Il estime qu'une telle mesure est nécessaire, sinon le risque existe qu'il

kelijk is, zoniet bestaat het risico dat er binnen enkele jaren geen vrijwillige brandweerlieden meer zijn. Een beroepsbrandweerman kost evenveel als 15 vrijwilligers.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

De artikelen 1 en 2 geven geen aanleiding tot verdere vragen en worden aangenomen met 11 stemmen tegen 1 stem.

Het ontwerp van wet in zijn geheel wordt met dezelfde stemmenverhouding aangenomen.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De Rapporteur,
Robert GARCIA.

De Voorzitter,
Etienne COOREMAN.

n'y ait plus de pompiers volontaires d'ici quelques années. Un seul pompier de carrière coûte autant que quinze volontaires.

DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Les articles 1er et 2 ne donnent lieu à aucune autre question et sont adoptés par 11 voix contre 1.

L'ensemble du projet de loi a été adopté par un vote identique.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,
Robert GARCIA.

Le Président,
Etienne COOREMAN.